

Vergroeid met de dood

Fotograaf Nico Brons en verslaggever Wichard Maassen nemen wekelijks een kijkje achter het nieuws. Vandaag: elke dag naar het kerkhof.

Bep Hom veegt met zijn voet over de schelpenlaag tussen de graven. „Moet je zien, dit ligt er nog geen maand en het onkruid komt er nu alweer doorheen.”

Het is een hele kleine smet op de verder perfect onderhouden Rooms-Katholieke Begraafplaats Petrus en Paulus aan de Dalweg, de oudste van Soest. Alle eer komt toe aan Bep: beheerder, administrateur én tuinman. „Ik bèn het kerkhof”, zegt de 83-jarige, kwek ogende Soester met de nodige zelfspot. „Maar het fysieke werk bouw ik langzaam af. Ik heb er inmiddels wat jonge hulpjes bij.”

Het kerkhof, aangelegd in 1828, is één van de 89 monumenten die de gemeente Soest recent heeft verzameld in een online erfgoedregister, voorzien van foto's en een beknopte beschrijving. De begraafplaats behoorde oorspronkelijk bij de Petrus- en Pauluskerk, waarvan de torenspits net boven de ommuring uitpiept. Deze dateert van 1876, toen de dodenakker werd uitgebreid en als ingang een neogotisch poortgebouw kreeg.

Bekenden

Daarachter vormen twee eeuwenoude treurbeuken, met hun lange, in elkaar grijpende, kronkelende takken, een tweede, natuurlijke entree. Het overzichtelijk ingedeelde kerkhof bestaat uit vier rijen, dicht op elkaar geplaatste graven, 600 in totaal, met in het midden een wandelpad.

Onder de doden bevinden zich heel wat bekenden van Bep, oud-klasgenoten bijvoorbeeld. Van de plaatselijke grootheden die hier

▲ Bep Hom, beheerder en tuinman op de Rooms-Katholieke Begraafplaats Petrus en Paulus. „Ik bèn het kerkhof.” FOTO NICO BRONS

begraven liggen, kent hij het verhaal. Zoals dat van de 'Hoog Eerwaarde Heer' Steenhoff, die in 1880 overleden pastoor van de Petrus- en Paulusparochie. „Hij was een promotor van het kerkhof.”

Van diens graf is het slechts een paar meter naar dat van Johannes Simon Buisman (1914-1986). Over hem laat Bep zich enigszins smalend uit. „Hij was de pastoor die het kerkhof wilde sluiten.”

Dat speelde begin jaren 80, toen het onderhoud de pastorie boven het hoofd dreigde te groeien. De oprichting van een beheersstichting bracht redding. Ironische speling van het lot: de

begravenis van Buisman was de eerste onder haar beheer.

In die tijd nam Bep, oud-eigenaar van een drukkerij, ook de kerkhofadministratie over van zijn vader. Stapje voor stapje kwam er meer en meer op zijn bordje terecht. Nu is Bep, zelfs op

Als ik twee dagen niet op het kerkhof kom, ligt het afval naast de bakken

– Bep Hom

zijn vakantieadres, de eerste die wordt gebeld bij de jaarlijks tien tot twintig sterfgevallen. „In vroeger jaren gebeurde het dat alles geregeld was, inclusief de steen. En dan bleek dat er al een begravenis stond gepland.”

Elke dag is hij wel op de begraafplaats te vinden, soms maar vijf minuten. „Als ik twee dagen niet zou komen, dan ligt het afval naast de bakken.”

Bep is van jongsaf verbonden met deze plek. Hij was lid van het jongerenkoor van de Petrus en Paulus, hield collectes en trouwde er. Zijn geloof is door de jaren heen verwaterd. In de kerk

komt Bep nauwelijks meer. Niettemin staat voor hem vast dat hij op dit kerkhof zal eindigen. „Alleen over het hoe en wat zijn mijn vrouw en ik het nog niet eens. Je denkt toch niet dat ik, nadat ik hier mijn halve leven heb doorgebracht, op de Veldweg ga liggen?” Daar, aan de rand van de Eng, bevindt zich de Algemene Begraafplaats, met een hoekje voor de katholieken.

Aan de zijkant van het kerkhof, die wordt begrensd door nu snel uitlopende lindes, raapt Bep een paar takjes op en gooit die over de muur. Lachend: „Dan heeft de gemeente ook wat te doen.”